

Baltiansaksalaisia esivanhempia 1 – Brummer, von Vegesack

Eila Passoja 5/2023

Pääsin joitakin vuosia sitten mukaan erään sukuseuran matkalle Viroon Saarenmaalle ja innostuin ennen matkaa tutustumaan Baltian historiaan ja sikäläisiin esivanhempiini. Ohessa tuolloin laatimani selvitys päivitettyinä.

Baltiassa näyttäisi olevan viisi sukua, joihin kuuluvat esivanhemmat siirtyivät joko Ruotsin kautta Suomeen tai suoraan Itämaahan eli Suomen alueelle. Mahdollisesti balttisukuja on enemmänkin, sillä mm. ainakin joillain viipurilaisilla saksalaisperäisillä esivanhemmillani näyttäisi olevan juuria myös Baltiassa. Lisäksi mm. Tallinnassa, Narvassa ja Riassa on oleskellut useita esivanhempiamme – esi-isät ovat toimineet erilaisissa sotilas- ja siviilihallinnon viroissa sekä pappeina Liivinmaan kuuluessa Ruotsin valtakuntaan 1500-luvun puolivälistä 1700-luvun alkuun.

Nyt käsittelemistäni suvuista neljä on saksalaisperäisiä siis baltiansaksalaisia, ”deutsch”; suvut **Brummer, Schulman, Sass ja von Vegesack**. Toll-suvun sanotaan siirtyneen Pohjois-Saksaan Alankomaista ja sieltä Riikaan, mutta olen nähnyt myös uudemman merkinnän, jonka mukaan tämä suvun esi-isät olisivat alun perin olleet virolaisia tai liiviläisiä heimopäälliköitä – jos tämä pitää paikkansa on löytyisi esivanhempia myös vanhan Liivinmaan alkuperäisväestöstä, ”undeutsch”, ei vain Saksasta Baltiaan siirtyneistä suvuista. Kaikki suvut ovat olleet laajoja ja niiden sukuhaaroja on asunut/asuu edelleen Suomen lisäksi mm. Baltian maissa, Venäjällä, Ruotsissa ja Saksassa.

Sass- ja Schulman- esivanhemmat ovat **Walldén-** suvun esipolvia; **Brummer (Brömmner, Brömmert)-, Toll- ja von Vegesack-** suvut juontuvat esivanhemmikseni **Tandefelt-** suvun kautta. Kaikkien näiden balttisukujen kohdalla on siis kyse ***Weikko Walldénin isän ja äidin esivanhemmista (Intemezzo 1606)***.

Baltiaan esivanhemmat siirtyivät Pohjois-Saksasta. Varhaisimpana esiintyy Schulman-suku 1300-luvun alussa Saarenmaalla (Ösel). Sass- ja von Vegesack-suvut näyttävät tulleen Westfalenista 1400-luvun puolivälissä, Sass-suku Saarenmaalle Riian arkkipiispan vasalliksi ja von Vegesack-suku porvareiksi, kauppiaksi Tallinnaan. Toll-suvun yhdeksi alkuperäksi nimetään Wittenberg, mistä sukua olisi siirtynyt Baltiaan 1500-luvun puolivälissä ja samaan aikaan Ala-Saksista Baltiaan siirtyi Brummer-suku tilanomistajiksi.

Baltiasta lähtiessään kaikki esi-isät olivat sotilaita Ruotsin armeijassa. Toll-sukua päätyi Ruotsiin, mistä kaksi suvun jälkeläistä päätyi Suomeen, esi-isä Hartolaan ja hänen sisarentyttärensä papin, **Henrik Stenrothin** vaimona mm. Leppävirralle ja Ilomantsiin. Muiden sukujen esivanhemmat siirtyivät suoraan Baltiasta Suomeen; Brummerit Padasjoelle, Schulmanit Hauholle, von Vegesackit Rantasalmelle ja Sass-sukua Perniöön. Baltiassa sukujen omistuksessa oli kartanoita, moisioita, näistä joistakin on vielä tietoa ja joidenkin sukuhaarojen moisioita on vielä jäljellä.

Nämä nyt tarkasteltavat suvut liittyvät vuosisatojen kuluessa muihin baltiansaksalaisiin sukuihin, mm. sukuihin von Hausen (Husen), von Rosen, von Stackelberg, von Taube, von Tiesenhausen, Ungern-Stenberg, joiden eri sukuhaaroilla on ollut omistuksessa kymmeniä moisioita vielä 1900-luvun alussa. Näiden viiden suvun esivanhemmat näyttävät asuneen mm. Riassa, Saarenmaalla sekä Tallinnassa ja Rakveren lähistöllä. Myös Ruotsiin ja Suomeen siirryttyään näiden sukulinjojen esi-isät jatkoivat sotilasuralla useiden sukupolvien ajan ja heidän sukunsa asuttivat kartanoita Ruotsissa ja eri puolella Suomea.

Esittelen jatkossa kutakin sukua tarkemmin. Olen lisännyt tekstiin joidenkin henkilöiden kohdalle myös Geni-linkkejä, sillä näiden henkilöiden profiilisivuilta voi löytyä lisää tietoa ja linkkejä mm kirkonkirjoihin.

Esittelen tässä **Weikko Walldénin** äidin **Eva Selma Maria Tandefeltin** puoleisia balttisukuja, joihin yhteydet menevät näin:

- äidin äidin isän äiti **Anna Elisabet von Vegesack** (1744-1800)
- äidin äidin äidin isän äiti **Ebba Elisabet Brummer** (n 1723-1803)

Suvuista löytyy tietoa mm. seuraavista lähteistä, joita hyödynnän jatkossa:

Elgenstierna Svenska adelns ättartavlor-teoksista

https://www.adelsvapen.com/genealogi/Sass_nr_382

Carpelan Ättartavlor för de på Finlands riddarhus inskrivna efter 1809 adlade, naturaliserade eller adopterade ätterna.

Ruotsin Ritarihuone <https://www.riddarhuset.se>

Suomen Ritarihuone https://www.riddarhuset.fi/sv/om/atter_och_vapen/

Brummer

BRUMMER adl.ätten n 268. Ättartavlor för de på Finlands riddarhus inskrivna efter 1809 adlade, naturaliserade eller adopterade ätterna, enligt Riddahusdirektionens uppdrag utgivna av Tor Carpelan. Helsingfors 1942.

Brummer-suku on lähtöisin Ala-Saksista. Baltiassa eri sukuhaarat asuivat ympäri Viroa. Tämän suvun esivanhemmista löytyy tietoa mm. *Genealogisches Handbuch der livländischen Ritterschaft*-teoksesta. Brummereiden kantaisänä Suomessa on Virumaalla 1660-luvulla syntynyt luutnantti **Henrik Mathias Brummer**, joka muutti poikineen Suomeen ja asettui asumaan Padasjoen Jokioisten Brusilan sotilaspuustelliin, Hämeen jalkaväkirykmentin virkataloon. Henrikin vaimo oli padasjokelainen **Elisabet Svala**, joka jäi suuriin taloudellisiin vaikeuksiin lastensa kanssa Henrikin kaaduttua Viipurin piirityksessä 1710.

Vanhin pojista, tallimestari **Georg Jean Brummer** (1685-n 1756) asui Padasjoen Vesijaon kartanoa puolisonsa **Ebba Katarina Hornin** (1695-n 1730) kanssa. Heillä oli 9 lasta, joiden kanssa Georg jäi yksin Ebban kuoltua nuorena. Georg avioitui myöhemmin ja eli hänkin taloudellisessa ahdingossa. Hänen tilanteestaan kerrotaan: "Var 1731 "i ett så uselt tillstånd, att han som sitter med 9 st. moderlösa barn, har ej mera att tillgå än knappt rocken på livet och en gammal häst".

<https://www.geni.com/people/Georg-Jean-Brummer/6000000009074923407>

Ebban äiti oli **Ebba Myhr**, skotlantilaisen Muir-suvun jälkeläinen. Tässä pariskunnassa yhdistyivät siis skottilaiset ja balttilaiset esivanhempani. Ebban kaukainen esi-isä **Klas Kristersson Horn**, Horn af Åminne-suvun kantaisä, toimi 1500-luvun puolivälissä Räävelissä eli Tallinnassa keskeisenä

vaikuttajana Viron pohjoisten maakuntien ja Tallinnan päätymisessä Ruotsin kruunun alaisuuteen ja toimi sitten Vironmaan ensimmäisenä käskynhaltijana.

Georgin ja Ebban tytär **Ebba Elisabet Brummer** (1723-1803) avioitui Verhon kartanon omistajan, tykkijunkkeri **Lars/Lorentz Forssellin** (- 1756) kanssa. Verhon kartano oli Ebban äidin lapsuudenkoti, sen oli aiemmin omistanut Ebban isoisä ”Padasjoen paroni”, eversti **Gustaf Horn af Åminne**. Ebban veli Hans Henric Brummer avioitui Eva Sophia Sassin kanssa, joka oli myöhemmin esille tulevan esiäitimme Margareta Helena Sassin veljentytär. Myös **Forssell-suku** saattaa olla Liivinmaalta, siis Baltiasta, ainakin Forssell-sukulaisemme Anto Leikolan mukaan, joka on tutkinut tätä sukua. <https://www.geni.com/people/Lars-Forssell/6000000004407517661>

Padasjoen eräiden kartanoiden suvuista todetaan: ”Vesijaon Brummerit ja Pfalerit olivat avioituneet Horn-sukuun. Brummer-suku ja Verhon-Alhon Forsellit olivat kaikki kietoutuneet samaan sukuun.” <http://www.digiarkisto.org/wiki/index.php/Padasjoki>

Ebban ja Larsin poika **Karl Jakob Forssell** (1750-1826), Hämeen rykmentin jääkäripataljoonan vääpeli avioitui **Ulrika Lovisa Stenrothin** (1766-1839) kanssa. Ulrikan äidinäiti **Inga Ulrika Toll** oli Ruotsiin asettuneen baltiansaksalaisen Toll-suvun jälkeläinen. Karlin ja Ulrikan liitossa yhdistyi siis Baltian saksalaissukuja, kuten myöhemmin heidän tyttärensä Katarina Elisabetinkin liitossa.

Karlin ja Ulrikan hauta on Padasjoen vanhalla hautausmaalla, missä vierailimme Stenroth-sukuseuran syysretkellä muutama vuosi sitten. Tuosta hautausmaasta kerrotaan tarkemmin Suomaan artikkelissa *Promenadi Padasjoen vanhalla hautausmaalla*.

<https://www.facebook.com/padasjokelaistarinoita/posts/promenadi-padasjoen-vanhalla-hautausmaalla-10vesijaon-brummerit-ja-pfalerit-oliv/165128037464941/>

“Här förvaras stoftet av cornetten *Carl Jacob Forssell* född d: 9 Januar: 1750
död d: 13 april 1826 och hans
maka *Ulr: Lovisa Stenroth* född d: 15
novemb: 1766 död d. 29 Decemb: 1839.
R e t r. Hengi Jumalassa ruumis maassa
muisto kiitollisten lasten sydämissä.”

Karlin ja Ulrikan tytär **Katarina Elisabet Forssell** (1786-1876) avioitui rantasalmelaisen luutnantin ja henkikirjoittajan **Paul Brunoun** (1769-1816) kanssa. *Katarinan esivanhempien Brummer- ja Toll-sukujen lisäksi tulee nyt mukaan Paulin äidin **Anna Elisabetin** Tallinnasta lähtöisin oleva **von Vegesack-suku**.*

Siirryn tässä vaiheessa käsittelemään **von Vegesack-sukua** ja palaan Katarinan ja Paulin tyttäreeseen myöhemmin.

von Vegesack: https://www.adelsvapen.com/genealogi/Von_Vegesack_nr_679
<https://stage.riddarhuset.se/blog/att/von-vegesack-2/>

Vegesackin porvarisuvusta löytyy merkintöjä Münsteristä, Westfalenista 1300-luvun puolivälistä. **Albrecht Vegesack** sai porvarioikeudet Tallinnassa 1492 ja toimi myöhemmin myös raatimiehenä. Hän on liivinmaalaisen suvun kantaisä, jonka suku on sitten levinnyt Ruotsiin, Suomeen, Puolaan ja Saksaan. Hänen **Tomas**-poikansa toimi porvarina ja Tallinnan pormestarina. Tämän todetaan olleen menestyksekkäs ja vaikutusvaltainen mies. Ruotsin ja Puolan kuningas Sigismund aateloi 1598 porvari **Tomas-nuoremman** ansioiden johdosta tämän neljä poikaa **Conradin**, **Gotthardin**, **Casperin** ja **Albrechtin**. Vain Albrechtin **Georg**-poika merkittiin myöhemmin Ruotsin Ritarihuoneeseen eikä muiden aateloinnista tuolloin tehty merkintöjä. Tämä aiheutti esi-isälle myöhemmin ongelmia Suomessa.

Esi-isä **Gotthard von Vegesack** toimi Tallinnassa porvarina ja raatiherrana, myöhemmin mm. oikeusvoutina (gerichtsvoigt, herrenvoigt). Gotthardin poika **Baltzar** toimi Haapsalun hallinnossa (hauptman) ja Saarenmaalla kreivi Jakob de la Gardien Masik-moisien hoitajana (amtman). Suomeen sittemmin siirtynyt esi-isä **Conrad** syntyi Saarenmaalla n. 1645 (- 1705). Hän toimi upseerina Savon joukko-osastoissa ja jäi pois palveluksesta kapteenina. Toisen puolisonsa **Ingeborg Langin** (-1740) mukana suvun omistukseen tuli Rantasalmen Lankila-rustholli. Lankilan tilan omistavat nykyään pariskunnan Catharina-tyttären jälkeläiset.

<https://www.geni.com/people/Conrad-von-Vegesack/6000000030643321880>

Ira Vihreälehto, DNA-osumani von Vegesack-suvun kautta, hyödyntää ET-lehden blogissaan Arvo Soinisen *Rantasalmen historia*-teosta kertoessaan Conradin ja Ingeborgin elämästä Rantasalmella. ”Hän (Conrad) aiheuttaa tietenkin pahennusta. Ensinnäkin hän on niin köyhä, ettei hän pysty suorittamaan koko ratsupalvelustaan. Seuraavaksi kapteeni Vegesackia epäillään siitä, ettei hän

olekaan aatelinen. Paikallinen väki nimittäin on erittäin tarkkana kirkon istumajärjestyksestä ja kirkon riveissä kytee epäily, ettei kaukainen esi-isäni olekaan ihan sitä, mitä hän väittää olevansa. Vegesack kyselee tukea veljeltään, joka on kauppiaina Riiassa, mutta asiaan ei saada selvyyttä. Näyttää siltä että istumasijoitus kirkossa on heikentynyt tämän jälkeen. Lisäksi samaisen kapteeni Vegesackin mainitaan myös tulleen kirkkoon humalassa ja häirinneen saarnaa.”

Ira Vihreälehto <http://www.etehti.fi/blogit/kadonneen-suvun-metsastaja/engelin-kaupungista-pahennuksen-keskelle-rantasalmelle>

Tuosta Conradin kirkonpenkki-kahakasta kertoo tarkemmin Terho Asikainen *SAVON TUOMIOKIRJAT, SUKUTUTKIMUS* -sivullaan artikkelissa *Vilustuneen kapteenin kirkkomatka*.

”Pyhäinmiesten päivänä 1692 kapteeni Conrad von Vegesack torkkui Rantasalmen kirkon penkissä hattu kasvojensa päällä, omien sanojensa mukaan siksi, että hän oli vilustunut. Hän oli jo muutamana pyhänä aiemmin ärsyyntynyt siitä, että kersantti Sölferarm tuli istumaan hänen penkkiinsä, vaikka Conrad oli itse upseeri ja Sölferarm pelkkä aliupseeri.

Tänä pyhäinpäivänä Conradin kärsivällisyys loppui, kun Sölferarm taas kerran tunki hänen penkkiinsä. Hän kääntyi vasemmalla puolellaan istuneen lankonsa Skogin puoleen ja kysyi, kenen luvalla kersantti oikein tuli siihen heidän penkkiinsä istumaan. Skog koetti kuiskata – ettei kirkkoväki häiriintyisi – että hän oli antanut kersantille siihen luvan. Conrad ei kuitenkaan saanut lankonsa vastauksesta selvää, koska hänen vasemman korvansa kuulo oli niin huono, joten hän toisti kysymyksensä kovempaa. Silloin lankomies potkaisi häntä jalkaan ja käski olla vaiti. Conradin muistin mukaan kirkossa ei sen jälkeen tapahtunut mitään mainittavaa.

Myöhemmin asiaa kuitenkin puitiin käräjillä, jolloin saarnavuorossa ollut kappalainen Aron Kyander todisti, että Conrad oli pitänyt saarnatuolin alla niin kovaa metakkaa, että hänen oli pitänyt keskeyttää saarnansa ja pyytää häntä olemaan hiljaa. Kun siitä ei ollut mitään apua, hän oli alkanut saarnatuolista kysellä, eikö paikalla ollut ketään kruununpalvelijaa, joka olisi voinut ottaa asian hoitaakseen. Silloin Conrad oli huutanut Kyanderille *”Predijka du Präst, du har ingenting giöra medh vår saak”* (Saarnaa sinä vain pappi, ei sinulla ole meidän asiamme kanssa mitään tekemistä). Osa ruotsia taitavista kirkkovieraista oli vielä kuullut Conradin huutaneen *”Predijka i Jesu namn!”* (Saarnaa Jeesuksen nimessä).

Käräjillä oltiin lopulta kuitenkin kaikkein eniten kiinnostuneita siitä, oliko Conrad oikeasti aatelinen vai ei. Siitä kun ei ollut selviä todisteita. Jos hän oli aatelinen, hänen olisi voitu katsoa olleen oikeutetusti närkästynyt siitä, että aatelinen aliupseeri istui hänen, aatelisen upseerin penkkiin. Sen sijaan aatelittoman upseerin ja aatelisen aliupseerin keskinäinen arvojärjestys oli niin vaikea kysymys, että sitä seurakunta joutui kyselemään tuomiokapitulista asti. Elettiinhan 1600-lukua, jolloin kirkon penkkijärjestys oli elämän tärkeimpiä asioita.

Asia lykättiin seuraaviin käräjiin, ja odotettiin, että Conrad hankkisi niihin mennessä todisteita aateluudestaan. Conrad kirjoittikin veljelleen, joka oli kauppiaina Riiassa ja selitti sitten, ettei hän eikä veli tiennyt, oliko heidän isänsä palvellut sotaväessä, mutta sanoivat tämän olleen vuokraajana Arendborgissa Saarenmaalla. Itse Conrad kertoi kuitenkin kärsineensä paljon armeijan palveluksessa ja olleensa vankina niin Puolassa kuin Venäjälläkin; lisäksi hän perusteli ylhäistä syntyperäänsä viittaamalla setiinsä Gotthardiin ja Cordiin, jotka olivat pormestarin ja linnakreivin arvoisia miehiä Riiassa ja Hampurissa.

Todisteet eivät kuitenkaan riittäneet, ja huomio kiinnittyi taas Conradin mekkalointiin kirkossa. Conrad yritti hätäpäissään todistella, ettei hän ollut ostanut samana aamuna paloviinaa kuin kolmella äyrillä, eikä ollut edes juonut siitä kuin osan. Paljon siitä ei ollut apua, sillä käräjille ilmaantui vielä todistajia, joiden mukaan Conrad oli jo niin vanha ja heikko (hän oli 47-vuotias), ettei hänen tarvinnut saada kuin yksi viinaryyppy tai tuopillinen olutta, ja hän oli jo aivan päissään. Kapteeni sai siis isot sakot, joita hän ei köyhyytensä takia pystynyt maksamaan, ja joutui pariaksi viikoksi vedelle ja leivälle.

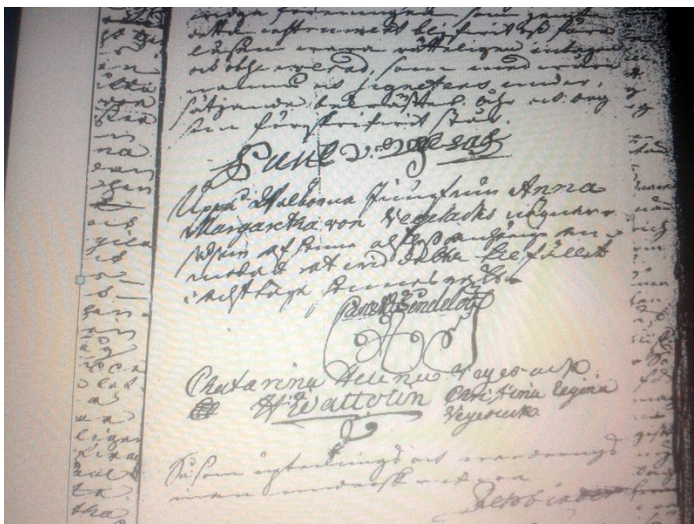
Conrad oli kuitenkin koko ajan oikeassa, sillä kuningas Sigismund oli aateloinut hänen esi-isänsä jo vuonna 1598. Rantasalmelle asti siitä asiasta saatiin kirjalliset todisteet kuitenkin vasta Conradin kuoleman jälkeen.”

<https://entisaikaanitasavossa.blogspot.com/2017/09/vilustuneen-kapteenin-kirkkomatka.html>

Toisesta penkkiriidasta kirjoitan **Sass**-suvun yhteydessä.

Ira kirjoittaa blogissaan myös ”Oletin erässä aiemmassa bloggauksessa, että aatelissukulaiseni ei ehkä olisi kovin paljon kärsinyt isovihan vuosista. Olin tietysti väärässä. ... kerrotaan että jo mainitun Vegesackin lesken emännöimä Lankilan kartano olisi ryöstetty täysin ja kaikki omaisuus menetetty. Venäläiset myös repivät rakennuksia ja aitoja polttopuiksi. Ryöstön ja hävityksen jälkeen rantasalmelaisille iskettiin vielä tuntuvat verot, joiden kantamisessa noudatettiin kaikenmoista mielivaltaa.”

Nähtävästi Ingeborg-esiäitimme kykeni kuitenkin korjaamaan sodan aiheuttamat tuhot, sillä olen saanut kopion hänen 13-sivuisesta perunkirjastaan. En ole perunkirjaan tarkemmin tutustunut, sillä en osaa tulkita 1700-luvun alun käsialaa tarpeeksi hyvin, mutta kuvittelen näin pitkän perunkirjan kuvaavan myös omaisuuden määrää; esim. sata vuotta myöhemmin rusthollin pinta-ala oli 624 ha ja torppia oli 12. Ohessa näyte perunkirjan lopusta, missä on Ingeborgin lasten **Paulin**, Christina Reginan, joka avioitui Henrik Wattolin kanssa, Anna Margaretan ja Catharina Helenan nimet/nimikirjoitukset.

Rusthollari **Paul von Vegesackin** (n 1681-1753) tytär **Anna Elisabet** (1744-1800) avioitui manttaalikomissaari eli henkikirjoittaja, hovikamreeri **Karl Brunoun** (1724-1802) kanssa.

Soininen toteaa *Rantasalmen historia*-teoksessa Karl Brunoun olleen omapäinen mies, joka oli pitäjän yhteisissä asioissa aina eri mieltä kuin muut. Hän oli riidoissa varsinkin pitäjän kirkkoherran kanssa ja valitti riita-asioissa aina Tukholman kamarikollegioon asti, tuloksetta.

Brunou-suvun alkuperää ja oletettua yhteyttä aateliseen Brunow-sukuun käsittelevät Suomen Sukututkimusseuran lehden artikkeleissa Arvi Ilmoniemi ja Harald Brunou. Ilmoniemi: *Bruuninpoika – Brunou*, Genos 5(1934), s. 88-93; Brunou: *Hypoteser rörande den borgerliga släkten Brunous ursprung*, Genos 37(1966), s. 19-25.

Tälläkin esivanhempien suvulla on Viro-yhteys. Yhden Brunou-suvun esiäidin isä **Gerdt von Euten** toimi Tallinnan linnanvoutina 1600-luvun lopulla. Lähteenä Martti Strangin suku sivut.

Karlin ja Anna Elisabetin luutnanttipolika **Paul Brunou** (1768-1816) löysi puoliso kseen padasjokelaisen, sekä äitinsä että isänsä kautta balttisukua olevan **Katarina Elisabet Forssellin** (1786-1876). *Paulin ja Katarinan avioliitossa yhtyvät Brummer-, Toll- ja von Vegesack-suvut*.

Heidän tyttärensä **Maria Fredrika** (1814-1897) avioitui äitinsä serkun postimestari **Otto Tandefeltin** (1811-1862) kanssa. Oton äiti oli **Eva Fredrika Stenroth**, Katarina Elisabet Forssellin äidin Ulrika Lovisa Stenrothin nuorempi sisar. Rantasalmelle Parkun kartanoon oli asettunut myös Eva Fredrikan kaksoisveli, majuri Peter Reinhold Stenroth.

<https://www.geni.com/people/Otto-Tandefelt/6000000000649843701>

Baltia-yhteys löytyy myös tästä **Stenroth**-suvusta: Ulrikan, Evan ja Peterin isänäidin **Kristina Krookin**, Saarijärven kirkkoherran tyttären, esi-isä oli ruotsalainen **Joakim Ihrengius**, joka toimi Tallinnan ja Viron piispana 1638-57 ja vaikutti tuolloin Viron kirkon organisaation kehittämiseen.

https://et.wikipedia.org/wiki/Joachim_Jhering

Voisiko **Maria Fredrikan** vanhempien, padasjokelaisen **Katarinan** ja rantasalmelaisen **Paulin** tapaaminen ja avioituminen selittyä Katarinan vierailusta enonsa Peter Reinholdin luona Rantasalmella? Koetan joskus esivanhempien kohdalla mietiskellä vastausta kysymykseen ”Kuka meni mimmoisiin?” Tämän kysymyksen esitti Kirsti Rautiainen legendaarisessa tv-visailussa ”Tupla tai kuitti” monitietäjä Esko Kivikoskelle. Eskon oikea vastaus kuului välittömästi - ”Prinsessa Anne meni naimisiin”.

Tätä teemaa olen pohdiskellut myös Stenroth-sisarusten vanhempien kohdalla. Miten ruotsalainen luutnantintytär **Katarina Lovisa Fahlström** päätyi Leppävirran kappalaisen **Henrik Stenrothin** puoliso kksi? Sukupuusta ja –verkostosta saa vinkkejä. Katarina Lovisan äiti oli **Inga Ulrika Toll**, jonka toinen upseeriveli oli päätenyt Hartolaan. Veli **Fredrik Vilhelm** oli avioitunut Sysmän, johon Hartola tuohon aikaan kuului, kirkkoherran tyttären kanssa. Oliko Leppävirran kappalainen vierailut Sysmän kirkkoherranpappilassa samaan aikaan kun sukulaistyttö Ruotsista oli kylässä?

Sisarusten Ingan ja Fredrikin Toll-sukua käsittelen toisessa tekstissä
